

Rozpad Rakousko Uherska Vznik Československa

A. Příprava v zahraničí:

Osobnosti:

T.G.Masaryk

E.Beneš

Milan Rastislav Štefánik

T.G.Masaryk – od roku 1915 orientace na vznik republiky podle vzoru Francie

*Aktivity českého zahraničního komitétu, ten proměněn v **Paříži 1916** na nový orgán – **Československá národní rada-***

vytváření *legií* (první vystoupení v bitvě u Zborova 2.7.1917, v srpnu pak dohoda Francie a Československé národní rady o čsl. armádě)

Aktivity v USA

– zahraniční Češi a Slováci – podepsání
22.10.1915-Cleveladské dohody- o
federaci
30.5.1918- Pittsburská dohoda- pro
Slováky vlastní administrativa a snem
16.10.1918- tzv. Washingtonská
deklarace- autor T.G.M. požadavek na
vytvoření moderního Československého
státu

Beneš dosáhl právní uznání Národní
rady čsl. od Velké Británie, Francie,
USA od června do srpna 1918.

14.10. oznámil Beneš státům Dohody
ustavení zatímní čsl. vlády s T.G.M. jako
prezidentem, předsedou min. rady a
ministrem financí, Benešem jako min.

**zahraníčí a vnitra a Štefánikem jako
min. války (ten však 4.5.1919 zahynul)**

Podpora **Wilsona- v jeho 14 požadavcích
z 8.1.1918 možnost autonomie pro
národy v R-U monarchii**

**18. října 1918 Wilson Vídní sdělil, že
autonomie nestačí !!!!!!!!!!!**

B. Aktivity doma

Osobnosti:

Karel Kramář (orientace na Rusko)

Antonín Švehla

Václav Klobučák

František Soukup

Alois Rašín

Těžká situace-zákazy, vězení

1916 – *Národní výbor*

1916 – *Český svaz* – české parlamentní kluby v říšské radě

až v květnu 1917 za autonomii Čechů a Slováků v rámci R-U

Tříkrálová deklarace-leden 1918,
požadavek **společného státu Čechů a Slováků.**

6.9.1918 – *Socialistická rada*

13.7.1918-ustavení *Národního výboru československého* – zastoupení podle voleb z r. 1911

28. října 1918 – *vyhlášení ČSR*
iniciativa Národního výboru

30. října 1918 – **Martinská deklarace**-Slováci se připojují

Problémy:

ekonomické

problém hranic – s Polskem, Maďarskem

národnostní – Němci – hned **29.10. 1918**

vyhlášení Deutchböhmen (sever),

později Sudetenland - na severu Moravy a Slezska,

Deutschsüdmähren- jih Moravy

Böhmenwaldgau – jih Čech

- řešeno vojensky

Od 2. 11. 1918 vojenské obsazování Slovenska.

6.12. 1918 – Východoslovenská republika

16.6.1919 – Slovenská republika rad

Rusíni v USA – plebiscit z 12.11.1918 o připojení

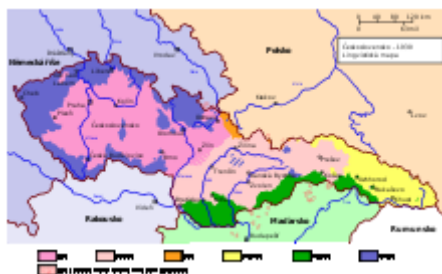
Podkarpatské Rusi jako autonomie k ČSR –

schválen v Užhorodě 8.5.1919

Vznik Československa

Národnostní složení první Československé republiky.

Národnostní mapa - 1930

Statistické údaje

Národnost československých státních příslušníků podle sčítání lidu roku 1921^[6]

Země	československá	německá	maďarská	ruská (velkoruská , ukrajinská, karpatoruská)	židovská	polská	jiná	celkem
Čechy	4 382 788	2 173 239	5 476	2 007	11 251	973	1 091	6 576 825
Morava	2 048 426	547 604	534	976	15 335	2 080	1 481	2 616 436
Slezsko	296 194	252 365	94	338	3 681	69 967	99	622 738
Slovensko	2 013 792	139 900	637 183	85 644	70 529	2 356	8 973	2 958 557
Podkarpatská Rus	19 737	10 460	102 144	372 884	80 059	297	14 227	599 808
Československo celkem	8 760 937	3 123 568	745 431	461 849	180 855	75 853	25 871	13 374 364

Národnost československých státních příslušníků podle sčítání lidu roku 1930^[7]

Země	československá	německá	maďarská	ruská a maloruská (ukrajinská)	židovská	polská	jiná	celkem
Čechy	4 713 366	2 270 943	7 603	7 162	12 735	1 195	1 555	7 014 559
Moravskoslezská	2 595 534	799 995	2 860	4 012	17 267	79 450	2 570	5 501 688
Slovensko	2 364 005	147 505	573 854	91 215	65 560	933	31 396	3 256 468
Podkarpatská Rus	33 865	13 245	107 606	446 780	91 080	933	14 115	706 850
Československo celkem	9 688 770	3 231 688	691 923	549 169	186 642	81 737	49 636	14 479 565

Německá otázka - **SdP** (Sudetendeutsche Partei)

Konrád Henlein

Slovenská otázka- HSLŠ (Hlinkova slovenská ľudová strana) – Andrej Hlinka, Jozef Tiso, Ferdinand Ďurčanský, Alexander Mach

Sociální demokracie- Ivan Dérer

Agrární strana – Milan Hodža

Maďarská otázka- revize Trianonu